

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

3. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Stomatologická klinika FNKV

Studijní program: Dentální hygienistka

Akademický rok: 2012/13

Bakalářský studijní obor: Specializace ve zdravotnictví

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta

Název práce: PROBLEMATIKA TŘETÍCH MOLÁŘŮ A DENTÁLNÍ HYGIENA

Jméno autora: Karolína Vokálová

Jméno oponenta: primář MUDr. Pavel Hájek

Rozsah absolventské práce: počet stran 77 včetně 10 stran příloh

Názor oponenta na aktuálnost tématu: jedná se o téma aktuální jak z hlediska rozvoje chirurgie v dutině ústní, tak i z hlediska rozvoje péče o hygienu úst, ať domácí či profesionální. Chirurgické protokoly většiny soudobých výkonů v dutině ústní obsahují přípravu nemocného z hlediska ústní hygieny. Po operaci se pak v dutině ústní nachází jedna nebo více operačních ran s potenciálním nebezpečím komplikací, tj. krvácení, zavlečení infekce, či s možností chemického a fyzikálního (mechanického) poškození. Operovaný mívá v ústech edémy, hematomy, bolesti a nezdědka trpívá ztíženým otevíráním úst. Všechny tyto okolnosti pooperačního stavu vyžadují zvláštní přístup pacienta nejen k mluvě a stravování, ale i při jeho vlastní péči o hygienu úst, současně ale vyžadují také specializované postupy v péči profesionální.

Hodnocení struktury (členění) bakalářské práce: po úvodních prohlášeních a úvodu je práce rozdělena na dva oddíly - teoretickou a praktickou část. Následují části: diskuse, závěr, souhrn, seznam použité literatury, seznam příloh a přílohy. Kapitoly jsou přehledně číselně označeny. Název a souhrn je uveden v českém i anglickém jazyce. Základní formální členění práce je správné.

Hodnocení odborné úrovně práce (podle částí, kapitol): v teoretické části se autorka zabývá na téměř třiceti stranách velice podrobně a důsledně obecnou zubolékařskou, resp. chirurgickou problematikou vztahující se k zubům moudrosti. Podrobně se zabývá anatomii obou čelistí, zubů moudrosti, jejich polohami, problematikou prořezávání a klinickou diagnostikou.

Vymezuje pojem retence a uvádí klasifikace retencí podle uložení a sklonu zubu, vymezuje pojem *dentitio difficilis*, a to jak chronické formy, tak i formy akutní. Zabývá se možnostmi zubolékařské terapie, kterou dělí na konzervativní, konzervativně- chirurgickou i chirurgickou. Zabývá se dokonce i indikacemi a kontraindikacemi jednotlivých možností terapie a jejich možnými komplikacemi. Neopomněla se zmínit ani o informovaném souhlasu. Zabývá se i pooperační péčí a opět zejména z hlediska zubolékařského přístupu, tedy z hlediska prevence zabránění komplikací v podobě krvácení, edému, poškození rány předčasným kousáním, uvádí možnost použití profylaktického či terapeutického podání antibiotika. Lze konstatovat, že z odborné zubolékařské literatury výtěžila maximum. To se ovšem nedá napsat o problematice dentální hygieny vztahující se k tématu této diplomové práce. Z celkových třiceti teoretických stran jí věnuje pouhé necelé čtyři. Nejzajímavějším přínosem, a vlastně jediným, je poukázání na výhody jednosvazkového zubního kartáčku v těžko přístupných oblastech zubního oblouku, tedy právě v oblastech zubů moudrosti. Ostatní teoretické informace o domácí i specializované profesionální ústní hygieně v souvislosti s problematikou zubů moudrosti jsou nevyváženě stručným a vágním souhrnem obecných poznatků o ústní hygieně. Nesrozumitelné a nelogické se jeví na str. 38 konstatování, že po extrakci zubu moudrosti je vhodné vyplachovat ústa odvarem z heřmánku, šalvěje či třezalky, zatímco ústní vody jsou pokládány za nevyhovující. Avšak již v druhém odstavci níže je konstatováno, že po mnohočetných extrakcích zubů je žádoucí vyplachovat antiseptickou ústní vodou, například Curaseptem. V případě uváděného Curaseptu by bývalo správnější použít obecnější formulace vycházející z chemického složení přípravku včetně uvedení koncentrace roztoku, tedy např. antiseptická ústní voda na bázi dvanáctipromilového roztoku chlorhexidinu, případně s uvedením možných firemních výrobků typu Curasept 0,12%, Corsodyl 0,1% nebo 0,2%, GUM ParoEx 0,12% apod. Autorka ale také mohla a měla především vysvětlit svá protichůdná tvrzení, proč v jednom případě pokládá ústní vody za nevhodné a v druhém obdobném za potřebné. Mohla se také věnovat použití dalších a svým složením jiných ústních vod (Listerin, Florsalmin, Tantum Verde, Jox, Stopangin apod.) . V zásadě se ale měla celkově více věnovat rozdílu mezi obecnou ústní hygienou a specializovanou ústní hygienou před a po chirurgickém výkonu v dutině ústní, a to jak z hlediska specializované hygieny domácí, tak i specializované hygieny profesionální (vhodnost či nevhodnost použití přístrojů na bázi ultrazvuku či air flow apod.) V tomto ohledu tedy autorka plně nevyužila možností daných tématem i názvem své diplomové práce.

V teoretické části se autorka na třinácti stranách hlavního textu a sedmi stranách příloh (celkově dvaceti stranách) věnuje zhodnocení stavu dentální hygieny u zubů moudrosti v porovnání s ostatními zuby, dále prezentuje dotazníkovou studii na používání jednosvazkového zubního kartáčku a konečně prezentuje téma své práce prostřednictvím jedné kazuistiky. Tato část má tedy tři hlavní a poněkud odlišné části, přesto se autorce velmi hezky podařilo je všechny logicky a cíleně směřovat ke zvolenému tématu. Navíc se vždy řádně a podrobně věnuje metodologii práce včetně získání a vyhodnocení potřebných dat. V této části autorka odvedla velmi solidní výkon, práce je doložena množstvím přehledných barevných tabulek a grafů. Rovněž kazuistice věnovala velkou péči, je doložena množstvím přehledných a kvalitních obrázků, resp. fotografií. Autorka však celou kazuistiku, včetně textu, nakonec umístila mezi přílohy. Učinila tak proto, aby vyhověla formálnímu ustanovení o umístování velkých obrázků. Toto její řešení ale komplikuje přehlednost celkového uspořádání práce, resp. její čtení. V praktické části mohl být umístěn alespoň základní text kazuistiky. Na celkovém výběrném hodnocení praktické práce to však mnoho nemění.

V diskusi se na třech a půl stranách plného textu odráží nevyváženost teoretické části a členitost části praktické. Ve dvou obsáhlých odstavcích zde autorka vlastně ještě doplňuje údaje o dentální hygieně, které mohly být uvedeny již v části teoretické. Z celkového dojmu diskuse ale jednoznačně vyplývá, že se autorka nad významem své práce velmi poctivě

zamyslela a dokázala z ní vytěžit a položit otázky k dalšímu zkoumání. Škoda, že po velmi dobré diskusi následuje docela vágní závěr, ve kterém se autorka koncentruje prakticky jen na přínos jednosvazkového zubního kartáčku.

Hodnocení formální stránky práce (technika citací, správnost bibliografických odkazů, pravopis, stylistika, gramatická správnost, kvalita obrázků atd.): citace a bibliografické odkazy uvádí autorka správně, nezaznamenal jsem pravopisné chyby, text je gramaticky správný a srozumitelný. Kvalita obrázků, tabulek, grafů a fotografií je vynikající.

Celkové hodnocení: po formální stránce práce zcela vyhovuje všem požadavkům, je vynikající. Z hlediska informací v teoretické části je práce nevyvážená, uvádí nadměrně zubolékařských poznatků, ale je příliš stručná a obecná v pasáži věnované specializované dentální hygieně, nevyužívá zde proto plně potenciálu nabízeného tématem. V části praktické i diskusi se odráží různorodost tří částí, které však logicky koncentruje k tématu.

Otázky:

1. Autorka by měla vysvětlit rozpor na str. 38, kde jednak nedoporučuje a jednak doporučuje používání ústních vod po chirurgických výkonech v ústech.
2. Autorka by měla vysvětlit, zda vnímá potřebu specializované dentální hygieny, a to jak v pojetí hygieny domácí, tak i hygieny profesionální. Na jednom či dvou příkladech by měla vysvětlit rozdíl mezi obecnou dentální hygienou a hygienou specializovanou.

Hodnocení práce (práci hodnotím výborně, velmi dobře, dobře, nevyhovující):

velmi dobře

Místo, datum: v Praze dne 4. 6. 2013

Podpis oponenta: Pavel Hájek